

Negatywne zachowania młodzieży oraz dyscyplina w szkole w opinii nauczycieli

Liczba stron: 81

Nazwa Szkoły Wyższej: Uniwersytet Śląski w Katowicach

Rodzaj pracy: magisterska

Rok oddania: 2004

Zawartość pracy:

SPIS TREŚCI

Wstęp.5

1. Obraz współczesnej młodzieży w świetle literatury...9

1.1. Charakterystyka rozwojowa młodzieży...9

1.2. Przyczyny negatywnych zachowań młodzieży..12

1.3. Środowisko rodzinne a zachowania negatywne młodzieży .14

1.4. Środowisko szkolne i grup rówieśniczych a zachowania negatywne młodzieży..16

2. Rozwój systemów resocjalizacyjnych....19

2.1. Współczesne systemy resocjalizacyjne ..22

3. Metodologia badań własnych ..24

3.1. Procedura badań..28

3.2. Przedmiot i cele badań30

3.3. Problemy badawcze i hipotezy robocze .33

3.4. Metody, narzędzia i techniki badawcze..37

3.5. Charakterystyka terenu i populacji badań...41

4. Wyniki badań i ich interpretacja .. 43

4.1. Stosunek uczniów do dyscypliny w domu.44

4.2. Stosunek uczniów do kontaktów seksualnych..	45
4.3. Stosunek do kradzieży i przestępstwa ..	47
4.4. Stosunek do nauki szkolnej ...	48
4.5. Stosunek do innych ludzi	50
4.6. Stosunek do spraw socjalno bytowych	51
4.7. Stosunek do używek...	53
4.8. Stosunek do wyglądu zewnętrznego i zdrowia..	54
4.9. Dyscyplina w szkole w opinii badanych nauczycieli.	56
5. Podsumowanie i wnioski	62
Aneks 1. Arkusz odpowiedzi na ankietę dla nauczycieli ...	64
Aneks 2. Kwestionariusz ankiety dla uczniów .	66
Aneks 3. Regulamin Gimnazjum nr 5 w Raciborzu ..	67
Spis tabel i diagramów ...	77
Bibliografia ...	78

WSTĘP

Mówi się, że młodzież to fundament przyszłych pokoleń. Dlatego zawsze wiele się od niej wymaga. Dostrzega się wszelkie błędy młodych ludzi, poddaje się ich ciągłej krytyce, zaczynając od słów: „dzisiejsza młodzież...”, a kończąc mało pochlebnymi stwierdzeniami. Często dodaje się przy tym: „Za moich czasów...” – wszyscy wiemy, co zazwyczaj dalej następuje. Będzie to pochwała minionych, wspaniałych czasów, ówczesnych ludzi, a zwłaszcza młodzieży, która była wzorem dobrego wychowania, szacunku dla starszych, wyczucia, ostoją dobrych obyczajów. Tymczasem młody człowiek, w którego obecności czyni się podobne spostrzeżenia, czuje się obwiniany o zepsucie współczesnego świata. Sformułowanie: „dzisiejsza młodzież” odnosi się do niego, to przez niego świat zmierza do demoralizacji. Ów nawet zaczyna w to wierzyć. Rzadko jednak zdaje sobie sprawę, że przedstawiany obraz bezpowrotnie minionej rzeczywistości jest w dużej mierze wyidealizowany. Każdy, wracając pamięcią do dzieciństwa czy młodości, zachowuje w świadomości tylko to, co było przyjemne i dobre. Wszystko inne chowa w najciemniejszy zakątek pamięci, przed sobą zaś i innymi udaje, że tego nie było. Im jest starszy, tym mniej świadków prawdy, bez zahamowań więc roztacza przed swoimi dziećmi i wnukami topos dawnych czasów. Nikt jednak nie staje się dorosły od razu, musi przejść przez okres dorastania, tym samym musi doświadczyć przesilenia, jakim jest młodzieńczy wiek. Trudno jest przejść przez

niego bezboleśnie. Każdy chyba przeżywa wówczas jakieś mniejsze, czy większe trudności, konflikty, bunty. Rozważmy, jakiego są one rodzaju i z jakich przyczyn się rodzą.

Na początku należałoby się zastanowić, na czym polega problem – tzn. dlaczego pewna grupa młodzieży podejmuje rozmaite zachowania, które określa się mianem negatywnych? Negatywnie zachowuje się ten, kto łamie zasady. Są to zasady przyjęte przez ogół społeczeństwa, więc człowiek jako istota społeczna musi ich przestrzegać. W tym świetle młodzież okazuje się tworem aspołecznym, ponieważ stwarza problemy społeczeństwu i nie chce się do niego dostosować. Po głębszym wniknięciu w problem stwierdzamy jednak, że to właśnie społeczeństwo ujawnia wobec młodzieży swój aspołeczny stosunek (brzmi to może nieco absurdalnie), ponieważ nie zadaje sobie większego trudu, by tę młodzież zrozumieć i zaakceptować taką, jaką stworzyła ją natura. Młodzież bowiem z natury jest buntownicza i przekorna. Dziecko w pewnym okresie rozstaje się ze swą naiwnością i zaczyna krytycznie patrzeć na świat; zaczyna dorastać. Weryfikuje wszystkie głoszone przez dorosłych idee, zauważa pewne niezgodności pomiędzy tymi ideami a rzeczywistym postępowaniem ich głosicieli, uświadamia sobie hipokryzję świata dorosłych, czuje się oszukiwany. Pojawia się wyostrowiona wrażliwość na zło społeczne. Młodzi często widzą świat czarno-biało – to pozostało im chyba jeszcze z dzieciństwa. Jakaś zasada jest albo zła, albo dobra, słuszna, bądź niesłuszna, idea piękna lub nie, prawdziwa lub fałszywa. Młody człowiek wymaga wyraźnych granic we wszystkim; nazwiemy to „głodem absolutu”. Obowiązujące normy lub oceny, mają być obowiązujące dla wszystkich, zawsze i wszędzie. Przedmiotem poszukiwań jest gotowa i konkretna recepta na życie. Taki człowiek nie chce dostosowywać się do społeczeństwa, którego funkcjonowanie budzi jego opory. Nie uznaje zasad konformizmu. Chce walczyć z tym, co mu nie odpowiada, jego marzeniem są pozytywne przemiany społeczno-moralne. Nie potrafi się pogodzić z istniejącym stanem rzeczy, więc buntuje się. Nie przyjmuje do wiadomości, że elementarny konformizm społeczny jest niezbędny do funkcjonowania danej grupy społecznej. Nie rozumie doświadczenia, które mówi: „mądry jest ten, kto umie dostosować się do świata, głupi, kto usiłuje dostosować świat do siebie”.

Każdy chyba młody człowiek wierzy, że może zmienić świat. Wtedy jeszcze nie wie, że podejmuje walkę z wiatrakami. Natomiast społeczeństwo nie uświadamia sobie tejże wiary młodych we własne siły i we własne zasady. Oskarża młodzież o

zepsucie, bezmyślność, bunt dla samego buntu. Młodzież chce po prostu dokuczyć dorosłym, zademonstrować swoją młodość. Na podobny stosunek do świata ma również wpływ rozwój cywilizacji. Jednostka odgrywa tu coraz mniejszą rolę, kontakty międzyludzkie ulegają zminimalizowaniu, człowiek nie ma możliwości rzeczywistego poznania systemów wartości i norm, których pojawia się coraz więcej, i które są bardzo różnorodne, a niekiedy nawet wykluczające się. Zakłamanie świata i propaganda powodują, że młody człowiek nie może swobodnie, bez nacisku dokonać wyboru. Oddziałują na niego różne siły i wpływy, co powoduje dezorientację. Świat pędzi naprzód, informacje napływają w zawrotnym tempie, w równie zawrotnych rozmiarach i młody człowiek wkraczający w życie nie wie, w którą stronę ma się zwrócić. Nadchodzi czas, gdy sam musi podejmować decyzje, sam musi ustalić sobie kanon wartości, skryształizować poglądy. Okazuje się, że świat nie oferuje mu tyle, ile ze względu na rozwój cywilizacji mogłoby się wydawać, że ma do zaoferowania. Nie oferuje mu godnych zaufania autorytetów, bo ilość pozytywnych wzorców gwałtownie maleje. Młody człowiek staje się nieufny w stosunku do takiego świata. Rozwój cywilizacji staje się przyczyną jego osamotnienia. Jednostka staje się anonimowa, nikogo nie interesują jej poczynania - dopóki nie staną się szkodliwe. Każdy myśli tylko o swoim sukcesie, innych ludzi wykorzystuje się jako narzędzi pomocnych do osiągnięcia celu. Młody człowiek wychodzi spod skrzydeł rodziców i wyciąga rękę do świata, ale świat go odpycha. Inny człowiek to konkurencja, wróg. Młodego taki świat najpierw zadziwia, później budzi w nim głęboką niechęć.

Człowiek potrzebuje prawdziwych ludzkich uczuć. Wszystko to niesie postęp cywilizacyjny. Rozwój cywilizacji dodatkowo potęguje więc bunt w postawie młodzieży i tak już z natury zbuntowanej. Poza tym każdy chce zajmować w społeczeństwie jakieś konkretne miejsce, świadomie czy podświadomie, chce być pożyteczny. W dzisiejszym świecie widoki na przyszłość są coraz mniej wyraźne. Ktoś rozpoczynający samodzielne, dorosłe życie, kto szuka dla siebie perspektyw i nie znajduje ich, zniechęcony odsuwa się od świata. Zawieszony w próżni zaczyna stwarzać problemy. Albo chce zwrócić na siebie uwagę zachowaniem nie do przyjęcia, albo zaczyna uważać, że świat powinien mu dać wszystko, czego potrzebuje, że powinien zapewnić mu komfortowe bytowanie. Nie mogąc działać, popada w beczynność i staje się pasożytem społecznym. Z drugiej strony coraz więcej wymaga się dzisiaj od człowieka. Ktoś młody, zanim jeszcze zacznie żyć jako pełnoprawny członek społeczeństwa, już jest zakompleksiony z powodu narastających oczekiwań w stosunku do niego. W poprzednim systemie

polityczno-społecznym, gdy ktoś skończył jakąkolwiek szkołę, umiał czytać i pisać, już był uważany za światłą i kompetentną osobę. Dziś, jeśli nie skończy studiów wyższych, nie zna kilku języków, nie obsługuje programów komputerowych, jest jednostką nieprzedstawiającą większej wartości społecznej. Jeszcze będąc dzieckiem trzeba dobrze wystartować i nie ma czasu na zastanawianie się nad porządkiem świata.

Taka to, dość stresująca atmosfera otacza dzisiejszą młodzież. Przy tym trzeba pamiętać, że młody człowiek jest wrażliwy i mało odporny na niepowodzenia oraz piętrzące się trudności. Widzimy więc, że ten, od którego wymaga się, by nie stwarzał problemów we współżyciu społecznym, znajduje się w bardzo niesprzyjającej sytuacji.

Niniejsza praca ma być próbą eksploracji zagadnień związanych z negatywnym zachowaniem się młodzieży i oceną dyscypliny w szkole w opinii nauczycieli

Praca składa się z pięciu rozdziałów. W Rozdziale I zaprezentowana została charakterystyka współczesnej młodzieży w świetle najnowszych badań, przedstawione cechy młodzieży w okresie adolescencji. Zaprezentowano również wpływ poszczególnych środowisk wychowawczych na rozwój zachowań negatywnych młodzieży. W Rozdziale II przedstawiono rozwój systemów resocjalizacyjnych na przestrzeni wieków od starożytności po współczesne metody i szkoły przywracania jednostek społeczeństwu. Rozdział III poświęcony został na przedstawienie przyjętej w pracy procedury badań empirycznych, skojarzonych z tematem pracy problemów badawczych i roboczych hipotez, zaprezentowanie celów badań oraz metod, technik i narzędzi badawczych. W dalszej części rozdziału dokonano charakterystyki terenu i populacji badań uczniów i nauczycieli Gimnazjum nr 5 w Raciborzu. W Rozdziale IV skupiono się na przedstawieniu w formie diagramów i tabelaryzowanych danych najważniejszych problemów związanych z negatywnymi zachowaniami młodzieży i postrzeganiem przez nauczycieli dyscypliny w szkole. Szczegółowo omówiono wyniki i zaprezentowano wnioski z analizy odpowiedzi. Rozdział V poświęcono na zebranie wniosków z badań. W Aneksie zaprezentowano wykorzystane narzędzia badawcze.

Jeśli chcą Państwo zamówić napisanie nowej pracy, to zapraszamy na stronę [pisanie prac](#) - sprawdzony serwis!